

Rostou děti jako dříví v lese? Jaká je úloha dospělého v předškolním vzdělávání?

úterý 27.7.2021 8:30 - pátek 30.7.2021 13:30

Pokud budeme i nadále lpět na zastaralé koncepci vzdělávání jako pouhého předávání vědomostí, pak v lepší budoucnost lidstva nelze příliš doufat.

Marie Montessori

Pokud to není předávání znalostí, jaká je tedy role průvodce, pedagoga, vychovatele?

Hlavní dopolední přednášky se budou konat od úterý do pátku a jsou určeny všem. Od úterního do čtvrtečního odpoledne se konají dílny pro menší skupiny účastníků. **Každý účastník si vybírá jednu kontinuální dílnu na tři dny (úterý, středu a čtvrtek) a pro každý z těchto dní i jednu jednorázovou dílnu (tedy celkem tři).**

Rámcový program dne

7:30 - 8:30	snídaně
8:30 - 8:55	ranní zpívání
9:00 - 12:00	přednáška (vč. zahájení, přestávky a diskuze)
12:00 - 13:30	oběd
13:30 - 15:30	jednorázové dílny
16:00 - 18:00	kontinuální dílny
18:00 - 19:30	večeře
20:00 - 20:30	plénium - setkání s lektory
od 20:30	volno a večerní program

- [Hlavní přednášky](#)
- [Jednorázové dílny](#)
- [Kontinuální dílny](#)
- [Shrnutí online programu](#)
- [Plénium a kulaté stoly](#)
- [Doprovodný program](#)

HLAVNÍ PŘEDNÁŠKY

úterý 27. 7. 2021

Karl-Heinz Bittl: Role dospělého v předškolním vzdělávání. Jak může být člověk předobrazem - ZÁROVEŇ STREAMOVÁNO ONLINE

Naše různé role – jak se s nimi můžeme jako vychovatelé vyrovnat? Dozvíte se, jaké mohou být role, které průvodce, či průvodkyně zosobňuje, a které z nich na dítě působí konstruktivním nebo destruktivním způsobem. Přednáška vás navede, jak dospět k jasnosti rolí, která dětem umožní nápodobu prožívat jako smysluplnou a konstruktivní.

středa 28. 7. 2021

Karl-Heinz Bittl: O ztrátě hodnoty vychovatele v naší společnosti - ZÁROVEŇ STREAMOVÁNO ONLINE

Umíme být ještě vzorem? Mnozí učitelé a vychovatelé ztratili hodnotu jak strukturálně, tak osobnostně. Už ani sami sebe jako vzor nevnímají. Na místo vztahu k dítěti nastupuje takzvaný profesionál, který dítě obstarává a doprovází. Přednáška bude zaměřena na popis a podporu vztahu jako základu výchovně-vzdělávacího procesu.

Karl-Heinz Bittl je diplomovaný sociální pedagog. Věnuje se sociologii, filozofii, psychologii, působí jako supervizor a poradce (mj. v lesní mateřské škole v Norimberku). Přednáší na vysoké škole v Norimberku (Evangelische Hochschule in Nürnberg). Je poradcem a supervizorem pro obce a zřizovatele v oblasti péče o děti, realizuje projekty jako např. WIR (Hodnoty, integrace, odolnost) nebo Lebenswelt Konflikt (Životní prostředí – konflikt). Je otcem čtyř dětí a čtyřnásobným dědečkem.

Tlumočení z německého do českého jazyka: Timo Daneš.

čtvrtek 29. 7. 2021 a pátek 30. 7. 2021

Petra Jäger: Děti rostou jako dříví v lese - ZÁROVEŇ STREAMOVÁNO ONLINE

Připravujeme děti na život nebo na školu? Příroda je základní potřebou dětství. V přírodním prostředí děti najdou vše, co podporuje jejich celostní rozvoj. Představitost, tvořivost, komunitu, ekologické uvědomění, motorické dovednosti, vývoj jazyka, vnímání a smyslovou stimulaci, čas na aktivitu i odpočinek... To vše a mnohem více nabízí les jako prostor pro učení. Petra Jäger bude hovořit o svých zkušenostech s dětmi z lesních školek a společně budeme hledat odpovědi na otázky rodičů, které byly v průběhu let podobné. Proč bych měl/a dát své dítě do lesní školky? Proměny dětství. Co bylo v minulosti lepší? Naučí se dítě vše, co bude potřebovat pro školu?

Mezi další témata, kterým se bude Petra Jäger věnovat, budou patřit zejména: Základní dovednosti místo per a nůžek. Učíme se pro život, ne pro školu. Udržitelnost také v srdci. Velký poklad spočívající v možnosti být venku. Nezávislost. Les je plný slov, jazyk musí být zábavný. Zkušenosti a vzpomínky současných rodičů jako dětí v přírodě, zapojení rodičů v lesním vzdělávacím konceptu.

Petra Jäger trávila v dětství hodně času venku, kde získala pocit jistoty i znalosti. Již téměř 30 let pracuje v lesní školce Waldkindergarten Flensburg v Německu, kterou založila se svou přítelkyní Kerstin Jebesen. Tato školka byla první veřejně uznávanou lesní školkou v Německu. V koncepci zůstala dodnes věrná svým kořenům a myšlenkám, že "méně je často více". Během svého působení v ní absolvovala další školení v systemické terapii. Stala se poradkyní mnoha vznikajícím lesním školkám v Německu i v zahraničí. Jako lektorka založila spolu s italským kolegou Lorenzem Filippi organizaci "Treecanopy", pod níž nabízejí semináře a projekty Erasmus na různá témata přírodního vzdělávání. Společně s Lorenzem Filippi a Nadjou Hillgruber (Švýcarsko) založili platformu "Mezinárodní federace lesních mateřských škol", která shromažďuje a sdílí mnoho různých informací o přírodním vzdělávání.

Tlumočení z německého do českého jazyka: Timo Daneš.

JEDNORÁZOVÉ DÍLNY

Pro každý den si účastník vybírá jednu jednorázovou dílnu, úterý - čtvrtek 13:30 - 15:30

úterý, středa

J1 Martina Březinová: Jak si udělat pořádek v papírech - VE STŘEDU ZÁROVEŇ STREAMOVÁNO ONLINE

„Papíry, papíry a zase papíry..“. Chcete v klidu spát a neprobouzet se s pocitem hrůzy, co jste ještě neudělali? Chcete být připraveni na certifikaci či inspekci a nestresovat se? Nosit svou školku v hlavě a muset si pamatovat detaily je tak vyčerpávající a náročné, že pro ředitele či ředitelku školky je vyhoření reálnou hrozbou. Na semináři se dozvíte, kde začít, co už všechno máte, jak si zorganizovat administrativu, kde získávat informace a jak mají konkrétní „papíry“ vypadat. Martina Březinová vás provede tím, jak najít smysl v tom, co děláte, a tím získat znovu klidný spánek, čas na sebe i svou rodinu.

Martina Březinová je ředitelka lesní mateřské školy Lesmír a lesního klubu Lewandulka, které úspěšně prošla jak certifikací dle Standardů kvality, tak kontrolou České školské inspekce. Je členkou poradního orgánu ALMŠ Skupiny pro kvalitu a dlouhodobě spolupracuje s ALMŠ na různých projektech (např. Učíme řemesla).

středa, čtvrtek

J2 Klára Řehová: Figurky z ovčího rouna

Klára Řehová vás provede základy filcování suchou technikou, pomocí filcovací jehly. Vytvoříte si skřítku z ovčího rouna o velikosti cca 15 cm. Skřítek může mít více využití např. hračka, či pedagogická pomůcka – může např. kolovat při ranním kruhu a pomoci postupně každému dítěti říct, co zažilo nebo na co se těší nebo být součástí stolku ročních dob, který je krásným způsobem, jak dětem přiblížit rytmus a přírodní cyklus roku.

Náklady na materiál budou činit cca 200 Kč. Obvykle materiál platí sami účastníci, tentokrát pokryje 100 Kč za každého účastníka ALMŠ a to díky grantové podpoře SFŽP.

Klára Řehová již osmým rokem tvoří z ovčího rouna. Pracuje pro obchod Dobroděj, který nabízí potřebný materiál, vede individuální hodiny a tvořivé dílny pro děti i dospělé. Oceněním a úspěchem pro ni je, když jsou účastníci spokojeni s procesem tvoření a následně i se svým vytvořeným dílem. Na 10. Letní škole byla z její tvorby nadšená i Helle Heckmann :-). Inspiraci čerpá z keltského kola roku, přírody, rituálů, pohádek atd., nejvíce však její tvorbu ovlivňuje každodenní život. S její tvorbou se můžete setkat na jarmarcích a tvořivých dílnách.

úterý, čtvrtek

J3 Olga Závadová a Alice Hlaváčková: Zpěv a tvoření

V hudebně-tvořivé dílně Hrnečku vař! se můžete přenést do kouzelného světa pohádek. Ola a Alice vás provedou příběhem, při jehož vyprávění si vyzkoušíte nejen práci s ovčí vlnou a vyrobíte si něco malého pro radost, ale také si zazpíváte různé tematické písničky (lidové, pentatonické i autorské). Cestou si můžete zahrát na jednoduché nástroje a pentatonické flétny (máte-li, přivezte si, nebo vám je zapůjčí). Můžete se těšit na praktické ukázky muzicírování s dětmi v prvním sedmiletí a třeba si i společně zatančíte.

Olga Závadová vystudovala SPgŠ v Praze obor Učitelství pro MŠ a později tentýž obor na PedF UK. Pracovala ve WMŠ na Praze 3, kde nejprve vedla kroužek hry na zobcovou flétnu, pak zde působila i jako učitelka. Absolvovala seminář Waldorfské pedagogiky pro učitelky mateřských škol a kurz Respektovat a být respektován. Spoluzaložila Klub rodičů a dětí Dvorek na pražském Břevnově, kde se setkávají rodiče s miminky. Spolu s Alicí Hlaváčkovou vedla program pro maminky s dětmi Na houpacím koni. O několik

let později založila ve Studiu Paleta Klub Hnízdo, jehož je lektorkou. Vede dětský orchestr FUFU Band a pěveckou skupinu Tralalom v KC Nesečím, sousedím v Praze 6.

Alice Hlaváčková absolvovala obory Judaistka a Psychosociální vědy na HTF UK, obor Speciální pedagogika na TUL a kurz léčebné pedagogiky při Svobodné speciální škole JAK. Pracovala jako učitelka ve WMŠ Dusíkova a jako speciální pedagog v ZŠ a SŠ Waldorfské na Opatově. Během mateřské dovolené se podílela na vedení MC při WMŠ Koněvova, kde také vyučovala hru na pentatonickou flétnu. Čtyři roky pracovala v sociálně-terapeutickém zařízení pro mentálně postižené dospělé (Foyer Les Sources) poblíž francouzského Colmaru, kde vedla výtvarný ateliér. Tam jí také okouzila terapeutická metoda Presselových masáží, kterou ve Francii vystudovala a po svém návratu začala praktikovat v České republice.

úterý, středa, čtvrtek

J4 Nadja Hillgruber: Příprava přírodních barviv z rostlin (úterý a středa)

V této dílně znovu objevíte staré vědomosti, přírodní recepty a techniky barvení tkanin přírodními barvivy. Vyzkoušíte si drcení surovin, míchání a tisk. Dozvíte se o technikách ukládání barviv, vynaleznete nové barvy a vytvoříte barevné nástroje založené na zásadách přírodní pedagogiky. Stanete se umělcem vytvářejícím proměnlivé barevné obrázky, znovu zažijete hodnotu barev a zjistíte, že sestavení a výroba vlastní sady barev netrvá dlouho.

J4: Nadja Hillgruber: Zvířecí stopy (čtvrtek)

Naše lesy jsou živé. Tráví v nich život velká i malá zvířata, často plachá, zřídka viditelná. Během dílny se budeme snažit vcítit do jejich života a naučit se hodně o jejich chování a stanovištích. Pracovat budeme hravě a s využitím přírodních materiálů.

Nadja Hillgruber je přírodní pedagožka, šéfredaktorka digitálního časopisu „Nature Flow“, členka správní rady a projektová manažerka projektů v oblasti přírody v družstvu Feuervogel zaměřeném na přírodní vzdělávání ve Švýcarsku. Je spoluiniciátorkou „Mezinárodního dne lesních mateřských škol“, který je slaven každý rok 3. května, a hnutí #FKIFF (Forest Kindergarten International Federation).

Tlumočení z německého do českého jazyka: Gabriela Clareboets / Timo Daneš.

úterý, středa, čtvrtek

J5 Johana Passerin: Land Art a volná hra

Vrací se oblíbená tvůrčí dílna z let 2013-2015, při níž se zrodil Starý datel, pasovací hůl používaná na Sletech Asociace. Tentokrát bude dílna zaměřená kromě samotného hledání materiálu a tvorby také na tematiku dětské hry s přírodním materiálem. Jednou z forem svobodné dětské hry v přírodě je stavění struktur z přírodnin. Můžeme to považovat za umění ve smyslu Land Artu? Nebo je to něco jiného? Proč je důležité, aby děti tuto hru mohly zažívat? Účastníci si budou moci vyzkoušet tuto formu dětské hry, reflektovat své pocity, vytvářet a odevzdávat přírodě; dozvědí se, jaké místo má umění v EVVO.

Johana Passerin, členka Rady a Skupiny pro kvalitu ALMŠ, působí v lesních školkách od roku 2010. V roce 2014 ukončila studium waldorfské pedagogiky. Spoluzaložila a vede lesní klub Hvězdy v lese. Cestuje a navštěvuje zahraniční inovativní mateřské školy zejména na severu Evropy. Poskytuje konzultace a nabízí kolegiální poradenství. Ve svých přednáškách se věnuje tématům volná hra, potřeby malého dítěte, svátky a tradice, písně a říkadla a lidová slovesnost v předškolním vzdělávání. V roce 2020 absolvovala studium speciální pedagogiky předškolního věku na Univerzitě Palackého v Olomouci, kde pokračuje ve studiu navazujícího magisterského oboru Muzikoterapie.

úterý, středa

J6 Klára Krchňavá: Blátivý workshop

Země, voda, bláto. Na workshopu se dozvíte odpovědi na otázky, proč nás bláto láká, co s námi dělá, a k čemu ho můžeme prakticky využít. Workshop bude inspirací pro hlavu, tělo i mysl. Budete společně tvořit, malovat a zkoumat.

Klára Krchňavá, členka Rady ALMŠ a poradního orgánu ALMŠ Skupiny pro kvalitu, maminka tří skvělých dětí, zakladatelka tří lesních klubů, z nichž dvě se staly lesní MŠ, a spokojená žena. Příroda ji inspiruje a neustále dodává chuť učit se a jít dál. Jako průvodkyně dětí v lesním klubu ráda maluje a tvoří z lesních pokladů a veškerého přírodního materiálu.

úterý, středa

J7 Karl-Heinz Bittl: Projekt WIR pro mateřské školy a zejména lesní mateřské školy

Představení inspirativního projektu vám nabídne způsob, jak pracovat s hodnotami ve vzdělávacím systému. Wir znamená německy "my". Název projektu WIR pochází ze tří slov:

- Werte = hodnoty
- Integration = integrace, včlenění
- Resilienz = resilience, odolnost.

V rámci tohoto projektu odhalují vychovatelé a děti smysly, pocity, hranice a to, co drží pohromadě společenství. Projekt je koncipovaný jako roční integrovaný blok zasazený do koloběhu přírodního roku, a tak může být dobře použit právě v lesních školkách. Ve cvičeních se zkoumá, jak se cítí strom, když je podzim nebo zima.

Karl-Heinz Bittl je diplomovaný sociální pedagog. Věnuje se sociologii, filozofii, psychologii, působí jako supervizor a poradce (mj. v lesní mateřské škole v Norimberku). Přednáší na vysoké škole v Norimberku (Evangelische Hochschule in Nürnberg). Je poradcem a supervizorem pro obce a zřizovatele v oblasti péče o děti, realizuje projekty jako např. WIR (Hodnoty, integrace, odolnost) nebo Lebenswelt Konflikt (Životní prostředí – konflikt). Je otcem čtyř dětí a čtyřnásobným dědečkem.

Tlumočení z němčiny do českého jazyka: Gabriela Clareboets / Timo Daneš

čtvrtek

J8 Blanka Dymáčková a Veronika Formánková: Práce s příběhem o Smolíčkovi

Dramatická výchova v MŠ jako efektivní nástroj v ochraně přírody a životního prostředí. Během dílny se s lektorkami seznámíte s teoretickými východisky použití dramatické výchovy v předškolní pedagogice. Zažijete jeden strukturovaný program vycházející ze známého příběhu O Smolíčkovi. Víme, že dramatická výchova je efektivní metodou vzdělávání. Poskytuje dětem bezpečné prožitky skrz hru. Pojdte si s námi "obout botky" Smolíčka (nebo kopýtko jelena) a vkročit do lesa her. V závěru dílny vznikne soubor dramatických her a cvičení, které si můžete odnést do všech koutů naší lesoškokové rodiny.

Bc. Blanka Dymáčková, DiS. vystudovala učitelství pro MŠ na UK specializace dramatická výchova. Podnětem k výběru této specializace byla zkušenost s dramatickou výchovou ve skautingu, kde pracovala s dětmi mladšího školního věku, nyní předškolního věku. V rámci Ymca vedla 3 roky dramatický kroužek pro předškoláky a mladší školáky. Je zakladatelka, ředitelka a průvodkyně LMS Kulíšek v Kralupech nad Vltavou.

MgA. Bc. Veronika Formánková vystudovala DAMU v Praze, obor Dramatická výchova a bakalářský program Učitelství v MŠ na ZČU v Plzni. Je zakladatelkou, ředitelkou a průvodkyní Lesní mateřské školy Větvíčka v Plzni. Živila se různě, několik let jako herečka a spoluautorka divadla pro děti. V současné době je pohlcená předškolní pedagogikou ve své lesní školce a provázením svých dvou vlastních dětí, které jsou v pubertě...

čtvrtek

J9 Tomáš Kraken Krákora: Bushcraft - umění dobrého vybavení

Součástí umění být venku je dobré vybavení. Nemusí to ale znamenat těžký batoh plný věcí. Na dílně si ukážete vychytávky do terénu a jejich mnohostranné využití. Jak se skrýt před nečekaným deštěm? Jak si sestavit lékárničku? Jak rozdělat oheň? Jaké nože patří do ruky dětem? Jak se dá vyřešit nedostupnost pitné vody? Každý si prakticky vyzkouší stavbu přístřešku v různém terénu a sestaví si seznam užitečných věcí do batohu s cílem nenosit, co nepotřebujete. Naučíte se, k čemu všemu lze použít jednoduché věci jako je pončo nebo lano.

Pokud se vám bude nějaké vybavení líbit, bude možné si jej rovnou pořídit či objednat se slevou u stánku Bushcraft na tržišti Letní školy.

KONTINUÁLNÍ DÍLNY

Účastník si vybírá pouze jednu kontinuální dílnu, kterou bude navštěvovat po všechny tři dny, úterý, středa, čtvrtek 16:00 – 18:00.

K1 Petra Jäger: Radostné učení pro život – předškolní příprava v lesní školce

K tématu předškolní práce v lesní školce se objevují stále stejné otázky, ale odpovědi na ně se vyvíjejí. Je koncept zaměřený na děti slučitelný s požadavky rodičů, vychovatelů, školy a v konečném důsledku také naší společnosti? Jak my, jako pedagogická síla, můžeme odhadnout své limity, a jak můžeme reagovat na výkonnostně zaměřený přístup rodičů? Řadu odpovědí dostaneme, pokud porozumíme pozvání přírody učit se a budeme vnímat nadšení dětí jako jejich průvodci. V tomto workshopu dostanete praktické podněty, které poslouží jako základy pro diskusi a sdílení. K tomu nám pomohou zkušenosti lesní školky ve Flensburgu.

Petra Jäger trávila v dětství hodně času venku, kde získala pocit jistoty i znalosti. Již téměř 30 let pracuje v lesní školce Waldkindergarten Flensburg, kterou založila se svou přítelkyní Kerstin Jebesen. Tato školka byla první veřejně uznávanou lesní školkou v Německu. V koncepci zůstala dodnes věrná svým kořenům a myšlence, že "méně je často více". Během svého působení v ní absolvovala další školení v systematické terapii. Stala se poradkyní mnoha vznikajícím lesním školkám v Německu i v zahraničí. Jako lektorka založila spolu s italským kolegou Lorenzem Filippi organizaci "Treecanopy", pod níž nabízí semináře a projekty Erasmus na různá témata přírodního vzdělávání. Společně s Lorenzem Filippi a Nadjou Hillgruber (Švýcarsko) založili platformu "Mezinárodní federace lesních mateřských škol", která shromažďuje a sdílí mnoho různých informací o přírodním vzdělávání.

Tlumočení z německého do českého jazyka: Gabriela Clareboets / Timo Daneš.

K2 Alena Herajn: Šití funkčního oblečení z recyklovaných materiálů a merino vlny

K dobrému vybavení průvodce patří bezesporu funkční prádlo, teplé rukavice, čepice a nákrčník. Všechno je ale tak drahé! Chcete si udělat radost a ušít si své originální funkční oblečení nebo doplňky? Netroufáte si na to sami nebo nemáte doma dost času a prostoru? Přidejte se k Aleně, která vás naučí, jak přešívat staré svetry na rukavice, čepice, kukly či ponožky. Budete mít dost času si ušít tričko, tílko či legíny z merino vlny. K dispozici budou klasické stroje i overlocky. Dílna je vhodná i pro úplné začátečníky, stačí mít chuť tvořit. Cena materiálu se bude odvíjet od toho, co si budete chtít ušít.

Alena Herajn se šití věnuje od malička a do jeho tajů ponořila na střední i vysoké škole. V posledních letech ji nejvíce baví své šicí zkušenosti předávat dál. V Liberci provozuje Zašívárnu, šicí dílnu pro veřejnost. Kromě šití má ráda přírodu a udržitelnost, proto k tvorbě používá přírodní materiály nebo staré oblečení přešívá na nové.

K3 Pavla Štindlová: Finanční řízení v praxi - ONLINE ZOOM (je možné připojit se i z Letní školy)

Dílina je určena pro všechny, kteří se potýkají s řízením chodu organizace a jejich finančních toků. Dozvíte se, co je, a co není finanční řízení. Jaké jsou znaky udržitelného rozpočtu, jak jej sestavit a sledovat jeho čerpání. Dílna je zaměřena prakticky, proto budete potřebovat vlastní počítač a tabulkový procesor (Excel nebo Google tabulky), a je určena spíše méně zkušeným.

Pavla Štindlová má v ALMŠ na starosti finance a související pracovněprávní problematiku, řízení grantových projektů a GDPR. O finance a cashflow se stará také ve dvou členských organizacích, a několika dalším poskytuje konzultace zejména v oblasti sestavování udržitelného rozpočtu a pracovněprávní problematiky. V minulosti působila v neziskovém sektoru i firemní sféře.

K4 Karel Rýdl: Jak být předobrazem

Na programu tří odpoledních seminářů budou diskuse o následujících tématech: „Objevení“ osobnosti dítěte a proměna role a funkce dospělého v oblasti výchovy a vzdělávání. Zdůrazňování genderového pojetí výchovy – přirozenost socializace. Znaky spokojenosti dítěte a dospělého. Vliv biologických zákonitostí (pojetí Montessori) – víra v neurovědy – jak zvládnout individuální přístupy v hromadném vzdělávání? Jak myslí děti, a jak vidí svět okolo sebe? V čem si (ne)rozumí akademický svět se světem běžné praxe? Jaké jsou osobnostní typy z hlediska vztahu k proměnám společnosti? Lze výchovu a vzdělávání dětí urychlit? Jak se projevuje nadané dítě? Jak jdou dohromady intuice a emoce rodiče (rodinné zvyklosti) a výsledky vědeckých výzkumů?

Prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc. je historik pedagogiky a školství na Univerzitě v Pardubicích, a dlouhodobý lektor DVPP. Publikoval řadu vědeckých prací (monografie, články), a současně spolupracoval se zahraničím. Mezi jeho oblíbená témata patří Jan Amos Komenský, reformní a alternativní školy, neuropedagogika, pojetí kvality vzdělávání, a efektivita přípravy učitelů. Na loňské Letní škole měl poutavou přednášku o pedagogice z pohledu nejnovějších poznatků neurovědy.

K5 Alena Laláková: Rodinné systémy

Ve školkách pracujeme nejen s dětmi, ale také s jejich rodinami. Proto je dobré vědět, jak fungují rodinné systémy, a jak můžeme rodiny a potažmo jejich děti podpořit. Dnes jsou všechny podoby rodiny možné, ale ne všechny jsou pro dítě užitečné. Pro rodinnou terapii je blízká definice rodiny jako sociálního systému, který tvoří vztahy mezi jejími jednotlivými členy. Dílna se zaměří na vývoj jedince v rodině, která je chápána jako sociální děloha, v jejímž vnitřním prostoru může jedinec dozrávat na psychické úrovni. Středem zájmu budou komunikační jazyk rodiny (slova-obsah-význam) jako určující prvek pro deformitu či zdravý vývoj jedince, struktura rodiny nerespektující přirozené hranice mezi rodinnými subsystémy, její pravidla a očekávání, nevhodné výchovné styly v rodině i strategické hry v ní, jako je spojenectví, přehnaná náklonnost, konflikt nebo odklon. Pozornost bude zaměřena na strategie zvládání zátěže v rodině, stresové pozice, symptomy rodiny, udržující prvky, a na hledání vnitřních zdrojů rodiny. Předobrazem bude naše vlastní zkušenost.

Alena Laláková, členka Rady ALMŠ a jejího poradního orgánu Skupiny pro kvalitu, zakladatelka a ředitelka organizace Jeden strom z.ú., je vystudovaná etopedka a rodinná terapeutka. Absolvovala dva sebezkušenostní psychoterapeutické výcviky, v integrativní rodinné terapii a SUR, a mnoho dalších vzdělávacích projektů. Vlastně je pořád od svých šesti let nepřetržitě v nějakém vzdělávání. Baví ji objevovat svět vnější i vnitřní. Věří v proaktivitu a sílu dětské fantazie. Kromě toho miluje hory, kolo, jógu a svou rodinu. Odsud bere svou nevyčerpatelnou energii.

K6 Tatjana a Pavel Kopřivovi – Respektovat být respektován

Kontinuální dílna s autory knihy Respektovat a být respektován je jedinečnou možností, jak se dozvědět o jejich populárním konceptu více.

Jak připravovat děti pro demokracii

Dozvíte se, jak přibírat děti ke spolurozhodování a vést je k zodpovědnosti. Budete přemýšlet a zkoušet, čím při komunikaci s dětmi nahradit příkazy, pokyny a zákazy, které oddalují přijetí zodpovědnosti a budují závislost na autoritě.

Vytváření dohod a pravidel

Smysluplná a srozumitelná pravidla, na jejichž vytváření se podílejí všichni, kterých se pravidla mají týkat, přispívají k naplnění potřeby bezpečí a férovosti. Vyzkoušíte si, jak pravidla společně vytvářet a jak s nimi dál pracovat.

Komunitní kruh a škola

Komunitní kruh je metodou, která pomáhá budovat ve společenství dospělých i dětí důvěru a dobré klima a přispívá k sociálnímu, emočnímu a morálnímu rozvoji. Tatjana a Pavel vás provedou tím, jak komunitní kruh zavádět a používat. Podle časových možností a zájmu účastníků bude možnost se věnovat také tématům emocí a oceňování.

Manželé Tatjana a Pavel Kopřivovi jsou psychologové, spoluautoři přístupu a knihy *Respektovat a být respektován*. Tento koncept výchovy, komunikace, motivace a vztahů šíří prostřednictvím kurzů více než 20 let mezi rodiče, učitele a veřejnost. Žijí spolu 37 let, vychovali pět dětí a bydlí na Valašsku, v Bystřici pod Hostýnem.

K7 Kateřina Čiháková: Badatelské učení s radostí

Na workshopu se ponoříte do kapradí, ložského listí i pod hladinu. Budete hledat malé i velké živáčky a breberky, vymýšlet jim jména, pozorovat jejich stopy i skryše a napodobovat jejich zvuky a pohyby. Vyzkoušíte si, jak lze s dětmi sdílet radost z poznávání přírody s využitím metody plynulého učení J. Cornella (flow learning) a jak si naplánovat a provést „výzkum“ s malými badateli metodou Talking and Thinking Floorbooks. Budete diskutovat o tom, jaké dovednosti a postoje můžete cíleně rozvíjet u předškolních dětí, a které činnosti v rámci badatelského cyklu děti samy vyhledávají.

Kateřina Čiháková bere děti a dospělé ven a snaží se je přivést k tomu, aby se dívali kolem sebe. Potkáte ji nejčastěji na louce nebo v lese hlavně na Říčansku. Absolvovala obor Ochrana životního prostředí na PŘF UK, a byla u zrodu lesního klubu Pramínek. Vede přírodovědný kroužek a učí přírodopis na 2. stupni. V Muzeu Říčany se věnuje vzdělávání učitelů v badatelsky orientovaném vyučování a místně ukotveném učení. Strká prsty do revizí RVP pro přírodovědné obory a projektu Učíme se venku.

Letní školy v letech 2019, 2021 a 2022 budou z rozhodnutí (č. 14541862) ministra životního prostředí podpořeny ze Státního fondu životního prostředí v rámci výzvy 4/2018 (NP ŽP).

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

ONLINE PROGRAM

Letos poprvé chystáme i online živé přenosy z Letní školy.

Těm, kteří nemohou přijet, nabízíme:

- čtyři přednášky hlavních hostů Karla-Heinz Bittla a Petry Jäger (live streaming)
- jednorázová dílna Jak si udělat pořádek v papírech (live streaming)
- třídnílná kontinuální dílna Finanční řízení v praxi (online Zoom s možností kladení otázek)

Úterý 27. 7. 2021

[Karl-Heinz Bittl: Role dospělého v předškolním vzdělávání. Jak může být člověk předobrazem](#)

Středa 28. 7. 2021

[Karl-Heinz Bittl: O ztrátě hodnoty vychovatele v naší společnosti](#)

Čtvrtek 29. 7. 2021 a pátek 30. 7. 2021

[Petra Jäger: Děti rostou jako dříví v lese](#)

Středa 28. 7. 2021

[Martina Březinová: Jak si udělat pořádek v papírech](#)

Úterý - čtvrtek 27. - 29. 7. 2021

[Pavla Štindlová: Finanční řízení v praxi](#)

Přesné časy najdete na začátku stránky v tabulce "[Rámcový program dne](#)".

PLÉNUM A KULATÉ STOLY

ÚTERÝ - ČTVRTEK 20:00 - 20:30, místa budou upřesněna na Letní škole

Večerní plénium - prostor pro setkání s lektory, příležitost popovídat si o tom, na co během přednášky či dílny nebyl čas.

Kulaté stoly:

- úterý: **Petra Jäger & Tereza Valkounová: Jakým jazykem mluví příroda?** O volné hře a tom, že dospělí v přírodě nemusí dětem nic říkat, příroda to řekne za něj.
- středa: **Tereza Valkounová & Magda Kvítková: Legislativní překážky lesních školek.** Diskuze zejména pro začínající koordinátory a průvodce o tom, co brání EVVO a co s tím můžeme dělat.
- čtvrtek: **Johana Passerin: Příroda a kultura.** Děti v lesních školkách nerostou jako dříví v lese, kultura číhá na každém kroku resp. v každé pohádce, říkance a rituálu.

DOPROVODNÝ PROGRAM

- Koncert kapely [Světloamat](#)
- Tombola
- Posezení u ohně (hudební nástroje s sebou :-))
- Tržiště na míru - zajímavý a pečlivý výběr knih, oblečení, ekodrogerie, šperků, papírnictví a vybavení do přírody
- Swap - máte-li doma pěkné kousky oblečení, které smutně leží ve Vaší skříni a někomu by ještě mohly udělat radost, vemte je s sebou.

V Loutí není obchod ani bankomat. Hotovost se Vám bude hodit na kávu a svačiny a zejména na tržišti, které Letní škola ještě neviděla.